א וויכטיקע פאסירונג אין ווינניפעג !
ערשטע עפנטלאכע

פארזאמלונג פון פריינט פון סאָוו. פארבאנד, זונטאָג יוני 21טן 8 נ.מ. אין פעלעס טעאטער

גוטע רעדנער
גוטע מוזיק
פראגראם

יון אויפגאנג — 4.18.
זון אונטערגאנג — 8.40.

די איינציקע אידישע
צייטונג
אין מערב קאנאדא
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאָג

אידישע וואָרט

THE GATEWAY OF THE WEST

THE ISRAELITE PRESS

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910 PUBLISHED DAILY

וועטער:
רעגן, קילער

Vol. 21, No. 119. Winnipeg, Fri. June 19, 1931. Published Daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג פרייטאג, ד׳ תמוז, תרצ״א.

אנב - אזרהא

פון מארק

וועגן פארשיידענע זאכן

״צו אל. קאפאנעס קעניגטום איבער דער אונטערוועלט נעמט א סוף״, מעלדן די צייטונגען.

קאפאנע איז פאר יארן געווען דער קעניג פון בוטלעג און ״רעקעטיר״ באנדע.

אלע האבן דאס געוואוסט, און באזונדערס די פאליציי, וואס איז געווען טאקע א ״שערהאלדער״ אין די ״ביזנעס״. . .

און קאפאנע האט געלעבט אין עושר און אין כבוד, איז געווען א חשוב׳ער ביר־נער. האט באזוכט די קירך אלע זונטאג. האט געגעבן גוטע נדבות פאר צדקה און האט געזאגט דעות אין דער פאליטיק (נאך וואסערע דעות, — מיט קאפאנען האט מען זיך נעמוזט רעכענען) !

אבער דאס רעדל האט זיך א דריי נע־טאג. אין דער פאליטיק האט אפנים געזיגט א ״קעגנערישע באנדע״, — ווי אלע געהור־בענע מענשן האט קאפאנע אויך געהאט זיינע שונאים.

האט מען אים אנגעהויבן דערגיין די יארן. האט מען זיך אנגעהויבן משפען צו אים, — און איצט איז ער פאר׳ן געריכט, אנגעקלאגט אין ״פארברעכנס״ וואס וואלטן אפשר אן אנדערן געקאסט, ווי מען זאגט, 34 יאר טורמע.

האט ער זיך מודה געווען, — אז ניט ווייס מען ניט ? — אלע ער וואט איצט אויפ׳ן אורטייל פון׳ם ריכטער.

הייסט עס, ״זיין קעניגטום האלט שוין ביים סוף?״

***

איך מיין, אז ניט.

וואלט קאפאנע גע׳גנב׳עט א צענערל אין א באנק און מען וואלט אים געכאפט, וואלט מיט אים געהאלטן מאל.

אבער ער האט ניט גע׳גנב׳עט קיין צע־נערלאך. ער האט געמאכט מיליאנען.

מאכט נים אויס, וואס מען האט אפט געמוזט ״אפראמען וועג״ פארשווינען וואס האבן אים געשטערט אין זיין גע־שעפט, — צו מאכן מיליאנען איז אזא גרויסע פאטריאטישע מצוה, אז מען מאג באניין צוליב דעם א היבש ביסל ״קלע־נערע״ עבירות, ווי ״אפראמען וועג״, שווינדלען, דרייען, גנב׳ענען.

אבי דער צייל איז א גוטער !

אין אפילו אן אמעריקאנער ריכטער האט אזויפיל דרך־ארץ פאר די וואס קאנען מאכן מיליאנען, אז ער וועט ניט וואגן צו גענען א שווערע שטראף, און אויב ער וועט אפילו זיין א שיינער און יא גענבן, קאנט איר כמעט ווי זיין זיכער, אז יענער וועט זי ניט דארפן דורכמאכן ביז׳ן סוף.

און אגב ווער וועט עס א מענשן מיט מיליאנען און מיט אזא גוטן נאמען ווי קא־פאנע שטעלן זיך אין וועג, ווען ער וועט מאכן זיין הויפט־קוואטיר פאר זיין גע־שעפט אין זיין צעל אין נעשענעניש ?

ס׳איז עפעס א נייעס אין אמעריקע ?

נישטשקה, זיין קרעדיט איז אויסצעייכנט

און פאלגט מיך : קאפאנעס ראל איז נאך ווייט ניט געענדיקט.

קאפאנע קאן זיך זיצן. אבער דער קאר־פאניגס אין פריי !

***

די אידן האבן לעצטנס נעהאט א גרויסן פארלוסט.

און ניט אזוי די אידן, ווי די קאהענס.

און אפשר ניט אזוי די קאהענס, — זיי קאנען זייער שטעטל באשטיין, — ווי די אידישע ישורונאליסטן אין דער אידיש־נויאישער פרעסע, פאר וועלכע יעדער נייר ער קאהען איז א גוואלדיקע מציאה, ווייל ער נים זיי מאטעריאל אויף אויסצופילן די גוואלדיקע פוסטקייס פון זייערע נורנע ״קאלומס״.

מיר מיינען דעם פארלוסט פון עמיל לודווינ׳קאהען.

עס האט נעהייסן, אז דער באוואוסטער דייטשער ביאגראפיעס שרייבער פון אי־דישן אפשטאם האט אויפגענעבן דעם צלם וואס האט אים אלצאיינס ניט נעראטעוועט פון זיין אידישקייט, דאס זיך אנערקענט צוריק פאר א אידן און האט אנגענומען צור ריק זיין טאטנס נאמען, קאהען.

האט דאס אידישע פאלק פארגעסן אויף אלע דריקנדיקע זארגן און איז אוועק מאנצן פון שמחה.

און אונזערע קאהענס האבן זיך אזוי אנ־נעהויבן צו בלאזן, אז זיי איז מיט אונז, ישראלים, מער ניט אנגעשטאנען צו ריידן.

און אונזערע ישורונאליסטן האבן וועגן דעם אנגעשריבן דריי בילאן, פיר הונדערט מיט זעכציק מיליאן, זיבן הונדערט און צוואנציק טויזנט און דריי הונדערט און דריי און זיבעציק ווערטער אין אפהאנג־לונגען וועגן דעם ענין, וואס מאכט אויס אפילו צו 1 סענט א ווארט גאר א נישקי שה׳דיקע סומע.

וואס זשע טוט עמיל לודווינ, — ער קומט און לייקנט אפ זיין קאהענזיזם.

א שאד, — מען האט דאך געקאנט אנ־שרייבן נאך טריליאנען ווערטער וועגן דעם ענין, און זאלן מענשן פארדינען און אידן הנאה האבן !

***

אבער דערפאר זעט עס אויס, אז מיר האבן טאקע געוואונען דעם פראפעסאר פיקארד, פון בעלגיע, וואס האט געמאכט זיין בארימטע באלון רייזע אין דער סטראט־טאספער, דעם העכערן לופט־שיכט.

קיינער, יעדנפאלס, האט נאך ניט גע־לייקנט זיין אידישן אפשטאם.

און זיין אידישער אפשטאם דערקלערט אנב זיין רייזע, — ווייל וואס אין דא וואס צו טאן אין דער סטראטאספער ?

א איד, זעט איר, האט וואס צו טאן. די אידישע לופט פרנסות גייען אונטער, און די עדרישע האט ער במילא ניט, — לאזט זיך א איד אין דער סטראטאספער צו זוכן פרנסה.

דאס איינציקע פאלץ וואו עס זיינען נאך ניטא קיין באשריינונגען און דיסקרי־מינאציעס קענן אידן . . .

אין אזיע

ווענן פארשיידענע זאכן

״צו אל. קאפאנעס קעניגטום איבער דער אונטערוועלט נעמט א סוף״, מעלדן די צייטונגען.

קאפאנע איז פאר יארן געווען דער קע־ניג פון בוטלעג און ״רעקעטיר״ באנדע.

אלע האבן דאס געוואוסט, און באזונ־דערס די פאליציי, וואס איז געווען טאקע א ״שערהאלדער״ אין די ״ביזנעס״. . .

און קאפאנע האט געלעבט אין עושר און אין כבוד, איז געווען א חשוב׳ער ביר־נער, האט באזוכט די קירך אלע זונטאג, האט געגעבן גוטע נדבות פאר צדקה און האט געזאגט דעות אין דער פאליטיק (נאך וואסערע דעות, — מיט קאפאנען האט מען זיך נעמוזט רעכענען) !

אבער דאס רעדל האט זיך א דריי נע־טאג. אין דער פאליטיק האט אפנים געזיגט א ״קעגנערישע באנדע״, — ווי אלע געהור־בענע מענשן האט קאפאנע אויך געהאט זיינע שונאים.

האט מען אים אנגעהויבן דערגיין די יארן. האט מען זיך אנגעהויבן משפען צו אים, — און איצט איז ער פאר׳ן געריכט, אנגעקלאגט אין ״פארברעכנס״ וואס וואלטן אפשר אן אנדערן געקאסט, ווי מען זאגט, 34 יאר טורמע.

האט ער זיך מודה געווען, — אז ניט ווייס מען ניט ? — אלע ער וואט איצט אויפ׳ן אורטייל פון׳ם ריכטער.

הייסט עס, ״זיין קעניגטום האלט שוין ביים סוף?״

***

איך מיין, אז ניט.

וואלט קאפאנע גע׳גנב׳עט א צענערל אין א באנק און מען וואלט אים געכאפט, וואלט מיט אים געהאלטן מאל.

אבער ער האט ניט גע׳גנב׳עט קיין צע־נערלאך. ער האט געמאכט מיליאנען.

מאכט נים אויס, וואס מען האט אפט געמוזט ״אפראמען וועג״ פארשווינען וואס האבן אים געשטערט אין זיין גע־שעפט, — צו מאכן מיליאנען איז אזא גרויסע פאטריאטישע מצוה, אז מען מאג באניין צוליב דעם א היבש ביסל ״קלע־נערע״ עבירות, ווי ״אפראמען וועג״, שווינדלען, דרייען, גנב׳ענען.

אבי דער צייל איז א גוטער !

אין אפילו אן אמעריקאנער ריכטער האט אזויפיל דרך־ארץ פאר די וואס קאנען מאכן מיליאנען, אז ער וועט ניט וואגן צו גענבן א שווערע שטראף, און אויב ער וועט אפילו זיין א שיינער און יא גענבן, קאנט איר כמעט ווי זיין זיכער, אז יענער וועט זי ניט דארפן דורכמאכן ביז׳ן סוף.

און אגב ווער וועט עס א מענשן מיט מיליאנען און מיט אזא גוטן נאמען ווי קא־פאנע שטעלן זיך אין וועג, ווען ער וועט מאכן זיין הויפט־קוואטיר פאר זיין גע־שעפט אין זיין צעל אין נעשענעניש ?

ס׳איז עפעס א נייעס אין אמעריקע ?

נישטשקה, זיין קרעדיט איז אויסצעייכנט

און פאלגט מיך : קאפאנעס ראל איז נאך ווייט ניט געענדיקט.

קאפאנע קאן זיך זיצן. אבער דער קאר־פאניגס אין פריי !

***

די אידן האבן לעצטנס נעהאט א גרויסן פארלוסט.

און ניט אזוי די אידן, ווי די קאהענס.

און אפשר ניט אזוי די קאהענס, — זיי קאנען זייער שטעטל באשטיין, — ווי די אידישע ישורונאליסטן אין דער אידיש־נויאישער פרעסע, פאר וועלכע יעדער נייר ער קאהען איז א גוואלדיקע מציאה, ווייל ער נים זיי מאטעריאל אויף אויסצופילן די גוואלדיקע פוסטקייס פון זייערע נורנע ״קאלומס״.

מיר מיינען דעם פארלוסט פון עמיל לודווינ׳קאהען.

עס האט נעהייסן, אז דער באוואוסטער דייטשער ביאגראפיעס שרייבער פון אי־דישן אפשטאם האט אויפגענעבן דעם צלם וואס האט אים אלצאיינס ניט נעראטעוועט פון זיין אידישקייט, דאס זיך אנערקענט צוריק פאר א אידן און האט אנגענומען צור ריק זיין טאטנס נאמען, קאהען.

האט דאס אידישע פאלק פארגעסן אויף אלע דריקנדיקע זארגן און איז אוועק מאנצן פון שמחה.

און אונזערע קאהענס האבן זיך אזוי אנ־נעהויבן צו בלאזן, אז זיי איז מיט אונז, ישראלים, מער ניט אנגעשטאנען צו ריידן.

און אונזערע ישורונאליסטן האבן וועגן דעם אנגעשריבן דריי בילאן, פיר הונדערט מיט זעכציק מיליאן, זיבן הונדערט און צוואנציק טויזנט און דריי הונדערט און דריי און זיבעציק ווערטער אין אפהאנג־לונגען וועגן דעם ענין, וואס מאכט אויס אפילו צו 1 סענט א ווארט גאר א נישקי שה׳דיקע סומע.

וואס זשע טוט עמיל לודווינ, — ער קומט און לייקנט אפ זיין קאהענזיזם.

א שאד, — מען האט דאך געקאנט אנ־שרייבן נאך טריליאנען ווערטער וועגן דעם ענין, און זאלן מענשן פארדינען און אידן הנאה האבן !

***

אבער דערפאר זעט עס אויס, אז מיר האבן טאקע געוואונען דעם פראפעסאר פיקארד, פון בעלגיע, וואס האט געמאכט זיין בארימטע באלון רייזע אין דער סטרא־טאספער, דעם העכערן לופט־שיכט.

קיינער, יעדנפאלס, האט נאך ניט גע־לייקנט זיין אידישן אפשטאם.

און זיין אידישער אפשטאם דערקלערט אנב זיין רייזע, — ווייל וואס אין דא וואס צו טאן אין דער סטראטאספער ?

א איד, זעט איר, האט וואס צו טאן. די אידישע לופט פרנסות גייען אונטער, און די עדרישע האט ער במילא ניט, — לאזט זיך א איד אין דער סטראטאספער צו זוכן פרנסה.

דאס איינציקע פאלץ וואו עס זיינען נאך ניטא קיין באשריינונגען און דיסקרי־מינאציעס קענן אידן . . .

פרעמיער בענעטס בוד־זשעט אָנגענומען אין הויז מיט מערהייט פון 30

רעגירונג קריגט 102 שטימען צו 72 ליבעראלער אמענדמענט קריגט 70 שטימען פאר און 109 קעגן

אטאווא, יוני 19.— פרעמיער בענעטס בודזשעט איז אנגענומען געווארן פונם הויז לעצטן אונט מיט א מערהייט פון 30 שטימען, — מיט 102 שטימען צו 72.

צוערשט איז גענומען געווארן צום אפ־שטימונג דער סוב־אמענדמענט פון די יו. עף. איי. (פארמערס). ער האט געקראגן בלויז 15 שטימען, מיט 165 קעגן. פאר אים האבן געשטימט די פארמערס און די ארבעטער גרופע, און 1 אומאפהייניגיקער. קעגן דאנק געשטימט אלע קאנסערוואטיוון און אלע ליבעראלן.

דער ליבעראלער אמענדמענט איז דאן גענומען געווארן צו אן אפשטימונג. איי־ניקע פארמערס און די ארבעטער האבן אים געשטיצט, בעת אנדערע פארמערס זיינען געווען קעגן. דער אמענדמענט האט געקראגן 70 שטימען, צו 109 קעגן אים.

פארן הויפט פארשלאג האבן געשטימט אלע קאנסערוואטיוון, בעת אלע ליבעראלן און אלע אנדערע גרופן האבן געשטימט קעגן.

בעת די דיסקוסיעס פאר דער אפשטי־מונג האט פ. וו. טוירנבאל, קאנסערוואט־טיוו, רעדזשיינע, גערעדט וועגן נייע אינ־דוסטריעס וואס זיינען אויפגעשטעלט גע־ווארן אין קאנאדע זינט די נייע רעגירונג איז אריין אין מאכט. ער האט ציטירט אן אויסצוג פון א ניו׳יארקער צייטונג, וואס לויטעט, אז בלויז איין אמעריקאנער אינדוסטריע האט פארלאדן 52 טויזנט ארבעטער צו קאנאדע פון לעצטן אקטאב בער אן, און 107 נייע ברענטשעס פון אמעריקאנער אינדוסטריעס האבן געעפנט אין קאנאדע.

צוויי קרבנות פון היץ אין מאניטאבא; גרויסע היץ און שטויב שטורעם טוען אָן גרויסע שאדנס

א צאל לעבנס פארלארן און א גרויסע צאל איז פארבליבן היימלאז פון פארפלייצונג ארום דראמהעלער, אלטא.

די טראפישע היץ, וואס האט מיטוואך דערגרייכט ביז 109 גראד אמוויייניקסטנס אין איין פונקט אין מאניטאבא (אין ווירד־רען), האט נעכטן אנגעהאלטן, כאטש ניט מיט אזא קראפט, און האט געקאסט צוויי קרבנות : דושארדזש איינסלער, 54 יאר, א פארמער פון היוליוין, אין גאפאלן טויט ארבעטנדיק אין פעלד, און קענען מעק־גיליוועלר, א גאסט אין ווינניפעג, אין גע־פונען געווארן נעכטן ליגן אין א באר־וואוסלאזן צושטאנד, ווי א רעזולטאט פון א זון־שטיך, אויפן ראג פון דזשיימס עווע. און מיין סטריט. דער לעצטער איז אפגעפירט געווארן אין שפיטאל, און מען האפט, אז ער וועט בלייבן לעבן.

די שרעקלאכע היץ איז געווען באזונ־דערס אומבאקוועם צוליב דעם שטויב שטורעם וואס האט זי באלאגערט. דער גלייכזייטיקער ווינט האט צוגעדרעקט דעם הימל מיט געדיכטע וואלקנס שטויב, און די שטויב האט זיך איינגעגעגן אין שווי־צנדיקע לייבער. אין פעריי גלען, מאסק., האט דער ווינט דערגרייכט ציקלאנישע קראפט, אראפטרענגניק א סך גבייודעס.

דער שאדן צו די תבואה פעלדער איז געווען זייער גרויס.

בעת דא האט מען זיך געבראכן אין דער נהינום׳דיקער היץ, האבן שלאנס־רענגס געגאסן אין אלבערטא, און די טעמפעראטור האט אין א סך פונקטן דער־גרייכט נאענט צום פראסט־פונקט.

אין אלבערטא זיינען דא אבער אנדערע צרות. די פארפלייצונג פון די גוס־רענגס אין די געגנען פון דראמהעלער האבן גע־קאסט א צאל לעבנס, און א צאל מינען זיינען פארפלייצט געווארן. די איינוואנ־ליניע פון דער קענעדיען נעשאנאל איז אפגעוואשן געווארן אינם ראזאבד טאל, פאראורזאכנדיק א באן ברוך, אין וועלכן א פראכטס צוג איז אראפ פון די רעלסן און צוויי מענשן, וואס זיינען ״אונטערגעפאל־רען״ אין א פראכט־וואגאן, זיינען גע־טויט געווארן. דער באן פארקער איז פאר־קריפלט געווארן, און דער צוג פון וואנ־קאווער קומט אהער היינט שטאנדן אין מיט א פארשפעטיקונג פון זיבן שעה.

ארום 100 מענשן אין דעם ריסטריקט זיינען געבליבן היימלאז ווי א רעזולטאט פון דער פארפלייצונג. דאס שטעטל וועין איז אונטער וואסער ווי א רעזולטאט פון דער פארפלייצונג פונם קליינעם טייכל ראזאבד, און די באפעלקערונג איז הייט־לאז. אייניקע הייזער פון שטעטל זיינען אוועקגעגטראגן געווארן פונם וואסער.

די טעמפעראטור אין ווינניפעג און מאנ־יטאבא איז היינט שטארק געפאלן א דאנק די קילע ווינטלאפ פון מערב. דער וועטער נביא זאגט פאר היינט פאראיס ״רעגנס און א סך קילער״.

נעזעלשאפטלאכער קאלענדאר

פרייטאג, יוני 19

צעמיינזאמע איינלייטונג און דעבאטע איבער דעם 17טן צוינטס. קאנגרעס ביי הנוער העובד, 8 אוו., אין איינעג. לאקאל. פארווייסונג און טאנץ פארן ״קאמפ״, 9 נ. מ., אין פרייהייט־טעמפל.

שבת, יוני 20

לעצטע טיי אין פארווייסונג פון סעזאן פון מוטער פאראיין א. ס. פ. שול ביי מרס. ראסקין, 319 מאניטאבא עווע., 3 ביז 12, ברוין ווערן ניט געשיקט. אלע פריינט איינגעלאדן.

זונטאג, יוני 21

ארויספאר פון יונגע הבונים אין סעלר־קירך וועסט, 8.30 אינדערפרי, פון ציון זאל.

גארטן פארטיע פון גורילס אקזילערי פון מאונט כרמל קליניק, אין הויף פון קלי־ניק, 8.30 נ. מ.

ארויספאר קיין לאקפארט פון איד. ארב. קולטור קלוב, 9 פרי, פון פרץ שול.

יעראלאכער פיקניק פון אינדעפ. פרי לאָ־אן, פון 11 אינדערפרי אין קילראנען פארק ״סילווער טיי״ פון ליבאוויטשער בקור חולים ביי מרס. סטאן, 573 מעענגס עווע., 2.30 ביז שפעט.

פיקניק פון אינדעפ. פרי לאאן אססו., אין קילראנען פארק.

פיקניק פאר מיטגלידער און פאמיליעס פון בייזעל ברענטשעט ארב. רינג, אין סעלר־קירך פארק. ארויספאר 10 פרי פון פרייר הייט טעמפל.

ערשטע עפנטלאכע פארזאמלונג פון נעזעלשאפטלאכע אינסטיטוציעס אין דער שטאט. אין ״פרייטאג״ פון דער ״באדד אף גאווערנארס״ אין צוריך אין יולי.

מאנטאג, יוני 22

פארזאמ. פון פרויען קולטור פארב. פון ת״ת, 8.30 נ. מ., אין ת״ת.

״באדד מיטינג״ פון כנסת־ישראל סיס־טערהוד, 8.30 נ. מ., אין ת״ת.

דינסטאג, יוני 23

פארזאמ. פון מוטער פאראיין פון ת״ת 8.30 נ. מ., אין ת״ת.

קעסטל אוונט (פראגעס און ענטפערס) ביי איד. ארב. קולט. קלוב, 9 אוונט, אין פרץ־אינסט.

מיטוואך, יוני 24

סוף־סעזאן טיי פון מוטער פאראיין פון פרץ שול און פייערלאכער שלום פון שול אויסשטעלונג, פון 3 ביז שפעט, אין פרץ־זאל.

אלגעמ. פארזאמלונג און וואלן פאר באאמטע ביי ליידים עקו. פון מושב־זק־נים, 7,30 נ. מ., אין מושב זקנים.

ליידים אקז. פון תפארת ישראל שול לעצטע טיי פון סעזאן, ביי מרס. גאלד־בערג, 455 באראוס עווע., 2.30 ביז 11 נ. מ.

וואלן פארזאמ. ביי וופנ. טשאפטער הרסה, 8.30 נ. מ., אין ציון זאל, מרס. ה. י. ווייל־דער און מרס. האלפערין וועלן ריידן

נעשלאסענע זיצונג פון בר. 2 פוע״צ 9 פונקט אין איינענעס לאקאל. וויכטיקע פראגן.

לעצטע טיי פון סעזאן ביי ליידים אקז. פון עדת־ישורון שול, 2.30 ביז 11, אין שול.

(שלוס אויף דער לעצטער זייט)

ד״ר י. ל. מאנעס איז מאָנטעראל; שווימט אָפּ יוני 62טן

וועט באזוכן זיצונג פון ״באָרד אָף גאָווערנאָרס״ אין צוריך אין יולי

(ספעציעל פאר ד. א. וו. דורך ״איטא״)

ניו־יארק, יוני 19 (איטא).— דר. י. ל. מאנעס, דעקאן פונם העברייאישן אר־ניווערסיטעט אין ירושלים, איז אפגעפאר לעצטן אוונט קיין קאנאדע, פארצוועצן זיין טור אין די אינטערעסן פונם אונ־ווערסיטעט.

יוני 26טן וועט ער אפשווימען פון מאנטעראל, צו באזוכן די זיצונג פון ״באדד אף גאווערנארס״ פון אונ־יווער־סיטעט, וואס וועט אפגעהאלטן ווערן אין צוריך אין יולי.

איידער ער איז אפגעפאר פון דאנען האט דר. מאנעס אנגעצייכנט פאר דער נעזעלשאפט ״פריינט פונם העברייאישן אונ־ווערסיטעט״ דאס פראגראם פונם אר־ניווערסיטעט פארן קומענדיקן יאר, און ער זאל דיסקוטירט פלענער פאר דער אנט־וויקלונג פון דער אינסטיטוציע.

אויף דער זיצונג פון דער דאזיקער גע־זעלשאפט, אין דר. ראזנבאק, איינער פון די אנגעזעענסטע ביבליאפילן, דערווייל געווארן פרעזידענט.

פאס־מיטינג צו פּרא־טעסטירן קעגן סקול באָרד דאָנערשטאָג

דער אויסדערווייטלטער קאמיטעט פון דער קאנסערוואטיוו פארטיי פון דער פארטיי פון אין אין פארלאנגט נע־ווארן לעצטן דינסטאג פון דעם ניקאלא־יעווער הויפט־פאראיין האט נעכטן אוונט אפגעהאלטן א זיצונג צו אן אנגע־נומען פון אין אין אין פארלאנגט אויף דאנערשטאג אוונט, דעם 25טן יוני, אין גרויסן תלמוד תורה זאל.

פראמינענטע אידישע רעדנער וועלן דערקלערן בנוגע דער שטעלונג פון דער סקול באָרד צו דער פראגע פון בילדונג אין די פאבליק סקולס ווי אויף וועגן זיי־ער באשלוס צו רעכענען $100 פאר ברייד 12. דאס אפשאפן פון טעקסט ביכער אין די העכערע קלאסן און דאס פארקלענערן די לערן שטונדן אין אנפאנגס קלאסן.

עס איז דער דרינגענדער וואונש פון דעם קאמיטעט, אז אלע אידן, מענער און פרויען, זאלן קומען צו דער מאסן פאר־זאמלונג, דאנערשטאג אוונט.

פייערלאכע עפענונג פון פרץ-שול אויסשטעלונג זונטאָג אָוונט

די פייערלאכע עפענונג פון דער פרץ־שול אויסשטעלונג וועט פארקומען דעם זונטאג, יוני 21טן, 8.30 אוונט, אין גרויסן פרץ־זאל. פארשטייער פון דער רע־גירונג, פון דער שטאטיקער שול פאר־וואלטונג און פון דער פרעסע וועלן באג־גריסן די אויסשטעלונג.

דער נאנצער עפענונג פון דער פרץ־שול אויסשטעלונג וועט פארקומען אין א ספעציעל אויס־געבויטע געווארן און ארטיסטישע בייד־לאך זיינען אין אים אויסגעשטעלט; גע־ווארן, וואו עס וועלן זיין אויסגעשטעלט די עקספאנאטן, וואס גיבן א בליק אויף דער גאנצער אינערלאכער ארבעט פון דער שול, פון דעם קינדער גארטן און דער טאג־שול, ביז די העכערע קורס־סען. באזונדער אויפמערקזאמקייט ווערט געשענקט דיי קלוב ארבעטן.

כאטש די שול האט שוין נעהאט א סך אויסשטעלונגען, איז דאס אבער די ער־שטע אויסשטעלונג אויף אזא ברייטן פארנעם, וואס שפיגלט אפ די נאנצע ארבעט פון דער שול. אלע עלטערן און פריינט פון דער שול ווערן דערוואוסטע צו באטייליגן זיך אין דעם יום־טוב. איי־טרים אין פריי אלע אוועגטן וואס די אויסשטעלונג האלט אז.

מאנטאג אוונט וועלן די אראנזיאצייעס בני אברהם און היבהרו סיך בענעפיט סאר סייטעס זיין די אפיציעלע נעסט פון דער אויסשטעלונג. דער פרץ שול רייד׳ן וועגן דער אויסשטעלונג.

דינסטאג אוונט וועלן די פראפאיסקער ניקאלאיעווער און אינדעפ. פרי לאאן זיין די אפיציעלע נעסט פון דער אויסשטעלונג. דער פרץ שול כאר וועט זינגען. א לערער וועט ריידן וועגן דער אויסשטעלונג.

מיטוואך, א נאנצן טאג, ביז שפעט ביינאכט, וועט די אויסשטעלונג, אר־בערגעגבן ווערן אינ׳ם רשות פונ׳ם מר־טער פאראיין, וואס וועט דורכפירן ביי דער נעלעגנהייט זיין יערלאכן טיי. א לע־רער וועט געבן דערקלערונגען.

דאנערשטאג אוונט וועט די אויסשטע־לונג געשלאסן ווערן מיט אן אלגעמיינער פארזאמלונג און וואלן פאר באאמטע פארן נייעס יאר.

שפאנישע מאָנאַרכיסטן אָרגאַניזירן אויפשטאנד קעגן דער רעפּובליק

מאדריד, שפאניע, יוני 18. — קלאנגען ווענן א מאנארכיסטישער פארשווערונג אומצוואוואהרן די רעפובליק און ארויפצר־זעצן א נייעס קעניג אויפן טראן זיינען דא שטארק פארשרייט.

דער אנפירער פון דער באוועגונג, ווערט באריכטעט, איז גענעראל אנידא, געווע־זענער מיניסטער אין דע ריווערא קאר־בינעט און גענעראל קאפיטאן פון באר־צעלאנא. די רעגירונג האט אים לעצטנס באשלאסן צו פארפאלגן פאר זיינע מע־שים אין בארצעלאנא, האט ער זיך אפ־געטראגן אין זיין היימישער פראווינץ, נאווארע, וואו ער ארגאניזירט אן ארמיי מיט׳ן צוועק אויסצוקעמפן דעם טראן פאר דאן דושיים. פון דער קארליסטישער נאווארע. אין די גע־שלעגן אין איינער געטויט געווארן און פארן דושיים יאר.

ראביים שטימען איין אז אידישקייט גייט אונ־טער אין רוסלאנד

קאנפערענץ פון אמעריקאנער ראביים אפגעהאלטן אין וואוואסי, אינד.

וואוואסי, אינד., יוני 19 (איטא).— דריי ראביים, וועלכע האבן דיסקוטירט א געשריבענעם רעפעראט פון דייווייר גאלדברג, וועגן דעם איצטיקן סטאטוס פון אידן און אידישקייט אין סאוועטן פארבאנד, ביי דער עפענונגס זיצונג פון דער 45טער יערלאכער קאנווענשאן פונם צענטראלן פאראיין פון אמעריקאנער ראַ־ביים, — האבן אנרויסגעזאגט פארשיידענע מיינונגען איבער דער פראגע. אלע דריי האבן אבער איינגעשטימט, אז אידישקייט איז טויט אין רוסלאנד.

די דריי ראביים האבן האבן זיך באַ־טייליקט אין דער דיסקוסיע זיינען ראביי איסערמאן, פון סט. לואיס; פראפ. לייי־קין, געווענענער הויפט ראביינער פון קאַ־זאן, רוסלאנד, און ראביי בערנשטיין, פון דאלאס, פון ראטשעסטער.

ראביי לעפקאוויץ, פון דאלאס, האט געזאגט פון דער אידענטס דערע באריכטעט, אז די רעווייזע פון דעם רעפארמירט הימנען בוך איז שוין פארענדיגט געווא־רען. ער האט אויך געפארדערט, אז עס זאל אנגענומען ווערן א רעזאלוציע וואס פראטעסטירט קעגן דעם אנטיסעמיטיזם אין אמעריקע.

הויכע סאָוועט באאמטע קריגן שווערע שטראָפן פאר אנטיסעמיטיזם

דריי העכסטע באאמטע פון דערבענט, אין דאגעסטאן, פאר־אורטיילט צו לאנגע טורמע טערמינען, און פראָקוראר פארלירט זיין שטעלע

(ספעציעלע טעלעגראמע צו ״דאס אידישע וואָרט״ פון ״איטא״)

מאסקווע, יוני 19 (איטא).— דריי הויכע באאמטע פון דער שטאט דערבענט, פון־דער סאוועטישער רעפובליק אין דאַ־געסטאן, אין קאווקאז, האבן געקראגן שווערע טורמע טערמינען, נאכדעם ווי זיי זיינען פראצעסירט געווארן און זיי־נען געפונען געווארן שולדיק אין אנטי־סעמיטיזם.

לעצטע וואָך האט די סאוועט רעגירונג צעטריבן די נאנצע אדמיניסטראציע פון דער שטאט דערבענט פאר אירע אנטיסע־מיטישע טעדענצן. עס האט זיך נעמלאָך, ארויסגעוויזן, אז בעת א הויז זוכעניש ביי נעפלייט, וועלכע מען האט חושד געווען אין האלטן ביי זיך באהאלטן ״אפאסן בוך״ פון דער קאמוניסטישער פארטיי, וועלכער האט דורכגעפירט אן אויספאר־שונג וואס האט געפירט צום פראצעס און פאראורטיילונג פון די דריי באאמטע. דער פראקוראר, מ. מאמאטאוו, איז באזייטיקט געווארן פון זיין שטעלע.

פּאס־מיטינג צו פּראָ־טעסטירן קעגן סקול באָרד דאָנערשטאָג

דריי פון צעשלאגענע אידישע ארבעטער פון עפולה אין שפּי־טאָל, 12 אָרעסטירט

ירושלים, יוני 19 (איטא).— דריי אי־דישע ארבעטער זיינען אין שפיטאל, 9 אנדערע זיינען לייכטער פארוואונדעט גע־ווארן און 12 זיינען אונטער ארעסט, ווי א רעזולטאט פון נעכטיקן צוזאמענשטויס מיט דער פאליציי אין עפולה.

די 12 ארעסטירטע ווערן אנגעקלאגט אין אומגעזעצלאכער פארזאמלונג און אין נים פאלגן די פאליציי אין זי האט זיי־נעהייסן צעגיין זיך. די פאליציי האט זיך אפגעזאגט פון ארויסלאזן זיי אויף ער־בות (בייל).

שפּאַנישע מאָנאַרכיסטן אָרגאַניזירן אויפשטאנד קעגן דער רעפּובליק

משפחה, א פרעטענדענט אויף דעם שפאַ־נישן טראן.

לעצטן זונטאג איז א דעמאנסטראציע פון צוואנציק טויזנט קאטאליקן דורכ־געפירט געווארן אין פאמפלאנא, הויפּ־שטאט פון נאווארע. דער המון, ווערט באַ־ריכטעט, האט געשריען ״לאנג לעבן זאל קריסטוס דער קעניג ! לאנג לעבן זאל דאן דושיים״ !

ראיאטן זיינען שפעטער אויסגעבראכן ווען אנטיקלעריקאלן האבן אטאקירט די קאטאליקן ווען האבן זיך צוריקגעקערט פון דער דעמאנסטראציע. אין די גע־שלעגן איז איינער געטויט געווארן און פאר דאן דושיים. פון דער קארליסטישער נאווארן.

ערשטע שול רופט זיך אָפּ אויפן רוף פון דער תּלמוד תּורה

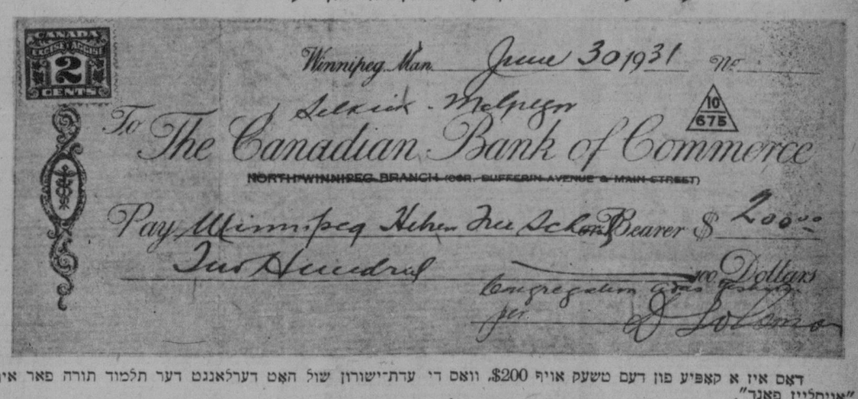

דאס איז א קאפיע פון דעם טשעק אויף $200, וואס די עדת־ישורון שול האט דערלאנגט דער תלמוד תורה פאר איר ״אויסלייז פאנד״.

די עדת־ישורון שול איז איינע פון די ארימערע שולן אין שטאט, און איר בייטראג דארף דינען פאר א ביישפיל צו אלע אנדערע שולן, באזונדערס די גרעסערע און די רייכערע.

פרץ-שול אויסשטעלונג דעם זונטאָג, 8.30 אָוונט אין פּרץ זאל

גראנדיעזע פייערלאכע עפענונג פון